

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 «
Pe 1 lună . 2 «

Num. de Duminică
Pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Num. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se îna-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Conspirație contra Ungariei.

(R.) »Budapesti Hirlap« dela 7 Aprilie publică un lung prim articol, căutând să convingă obștea maghiară că împotriva Ungariei s'a pus la cale o vastă conspirație. Meritul că s'a dat de firele primejdioasei acțiuni, se înțelege, îi revine organului imperialismului maghiar, care aflând despre toate, nici nu întârzie să alarmeze pe ministri, procurori, poliție și întreaga societate patriotică, să fie cu ochii în patru, căci: »A haza veszélyben van!« Mai rău decât pe vremea celui alt Kossuth, la 1848—49.

În realitate însă nu poate fi vorba decât d'o campanie artificială, cu scop să producă divisiuni între unguri, iar în fața străinătății să motiveze, cât se va putea, asprimea regimului ce li se aplică tuturor luptătorilor naționalităților, începând cu ziaristii, porniți cu grămada la Seghedin, și terminând cu deputații, cari au fost dați pe mâna lui Rakovszky rabiaturul.

Iată din ce lucru de nimica face »Budapesti Hirlap« caz celebru.

Publică adică scrisoarea unui anonim din Karkov, care cică ar fi asistat în Praga la o adunare compusă din »trimiși americani (slovaci), din ruși, boemi din Boemia și Moravia, ba au fost chiar valahi din Ardeal, croați și bosniaci«...

Dar să cităm un pasagiu din proza ridiculă care a speriat pe eroii imperialismului maghiar:

»Pe mine politica nu mă prea interesează și nici n'am înțeles mult din cele ce s'au vorbit a-

colo, pentru că eu limba literară slovacă nu o vorbesc; știu slovacăste numai atâta, cât am putut să învăț în cei cinci ani petrecuți printre slovaci. De altfel s'a vorbit mai mult *franzuzeste*, pentru că erau între noi mulți *români din România*. Știu însă dela tata și cumnatul, despre ce s'a vorbit. Între altele a fost vorba ca *Sokol* (societate cehă) să editeze o hartă, pe care și *părțile locuite de slovaci* (în Ungaria) să fie reprezentate ca formând o unitate cu *Boemia și Moravia*. Au mai discutat, ca fabricanți boemi și moravi, cari sunt membri ai reuniunii slave, să înființeze fabrici și școale la hotarele Ungariei, ca fiecare slovac să știe de cine se fine. A mai fost vorba d'o bancă internațională, care să se înființeze în Praga și să aiba mai multe filiale«.

Iar după ce scrie că pentru toate aceste scopuri au venit și bănișori (singur Tolstoy a dat 10.000 *ruble*), mai adaugă: »cumnatul meu mai este apoi chemat în Ardeal, la valahi«...

Asta-i mai grav decât toate.

Și toate aceste fleacuri sunt pentru marele jurnal maghiar o probă despre »o conspirație în stil mare pusă la cale de slovaci din Ungaria, de valahi, croați și bosniaci, de cehi și ruși, de americani și agitatori din România«.

Și, desigur, nu se va afla ungur, care să nu creadă, că epistola găgăuțului care »nu se interesează de politică« și nici »n'a înțeles mult din cele ce s'au vorbit«, — este un document despre »trădarea de patrie« a slovacilor și valahilor, — și să nu aprobe, prin urmare, orice măsură draconică și ori ce prigoniri împotriva noastră.

În definitiv, asta a și fost scopul articolului din »Budapesti Hirlap«: să-i facă pe

unguri a crede că: »prin organizare economică și cu mijloace culturale pornesc asupra Ungariei. Părțile dela nord, locuite de slovaci, le anexează monarhiei ceho-boeme; iar Ardealul îl dăruiesc României«...

Care ungur să nu se cutremure când citește despre »colosala conspirație«, și să nu aprobe pe »guvernul național« care »va ști însă să înfrâneze pe conspiratori«?!..

Organul inspirat de Apponyi indică apoi ce are de făcut guvernul: *întâiu de toate să treacă peste dreptul autonom al bisericii și școlii care servă naționalităților drept cetate și să ia măsuri și contra băncilor naționalităților, cari adăpostesc și ele pe cei mai periculoși agitatori*...

Se înțelege: toate acestea paralel cu acțiunea — procurorilor.

Că propunerile organului imperialist nu o să rămână numai pe hârtie, avem deja probe. Lovitura ce Apponyi a îndreptat împotriva autonomiei bisericii naționale române prin cele săvârșite la Caransebeș, trebuie să îngrijoreze pe toți românii buni.

Cât despre ceace scrie împotriva băncilor naționalităților, e numai o urmare a campaniei selbatice ce presa maghiară duce de mult. În tot cazul, acum e vorba de *înțelegerea acestei campanii!* Efectul se și vede. »Arad és Vidéke« de pildă, a deschis o rubrică permanentă sub titlul »Primejdia naționalităților«, și în numărul de azi înfățișează drept *primejdie pentru unguri* faptul că românii de pe Criș înființează o bancă la Boroș-Ineu și o filială la Halmagiu...

FOIȚĂ ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

Duelurile studențești în Germania.

De Iules Huret.

Trad. de Horia Petra-Petrescu.

II.

Acest obicei barbar mi-a însuflat o repulsivă adâncă.

În drum spre casă mi-a venit în minte vorbele, pe cari mi-le-au spus odinioară un consul german:

»Duelurile studențești sunt singurul ideal ce ne-a mai rămas nouă, germanilor: ele sunt o școală excelentă pentru curaj și pentru suportarea durerilor și totodată oțlesc sufletele tinerimei noastre.«

Mă trudesc înzadar ca să pot pricepe punctul acesta de vedere. Cum poate să contribuie la înălțarea sufletului omenesc, faptul că dai înainte, fără de nici o considerare, spre capul deapropelul tău și că ai de gând să-i faci cât se poate mai multă stricăciune? Te oțlești împotriva durerii, conced, dar e lucrul acesta atât de trebuincios, acum, când învățații au inventat mijloace pentru alinarea durerilor? Și dacă vrei cu orice preț, n'ai decât să-ți cauzezi tu singur, cu mâna proprie, sau pe cale mecanică, dureri. E de lipsă să spargi capul altuia și să-i tai obrazii, dacă vrei să înveți a te împotrivi durerii?

Trebuie să sunt alte cauzele acestui obicei barbar.

De s'ar bate cel puțin numai bestiile cele grase și pline de sânge! Dar nu, chiar și cel neputin-

cios, chiar și tinerii moleșiți, cu umerii subțiri și cu musculatura moale și deși devin după scurgerea sângelui și mai palizi, totuși, sunt entusiasmați, dacă pot să facă asemenea celor mari.

Dar după luptă nu se arată nici o bucurie, nici o beție de învingere, — nici chiar o agitație sufletească. Beutorii aceștia sdraveni de bere și aceste vulpi pipernicite n'au nici chiar scuza aceasta, că se bucură îndeletnicindu-se cu acest obicei barbar, de sălbătăcia și pericolul, în cari au fost.

Privitorilor blazați pare a li se fi urit chiar de atâta bătaie și, ce privește răniții, ei fac imprecizia cași când ar lua, de voce de nevoe, toate durerile astea nefolositoare și slăbicioase, care-i cuprind în urma pierderii sângelui. Unde rămâne deci bucuria unei datorii împlinite? Unde entuziasmul pentru o faptă bună îndeplinită, unde simțământul delicios al unui instinct satisfăcut, unde beția bucuriei? Nici chiar plăcerea evidentă după ce ai luat un duș sdravăn, nici chiar atâta nu se arată.

Într'adevăr, tinerii aceștia îmi păreau ca niște animale nebune, moroase — numai pe jumătate conștiente — cari au ajuns în cursa lor proprie.

Ce mai rămâne din toate? Simțământul mândriei că ai împărțit și ai primit vre o câteva tăieturi japene, fără a fi fost în pericol de moarte? Dovada evidentă a brutalității proprii.

Cred, că chiar din lipsa aceasta a unui pericol de moarte dă acestui obicei ceva respingător și brutal. Dacă a scăpat un bărbat, într'un adevărat duel, vre-odată dela moarte ca prin minune, simțește încă mult timp o agitație adâncă sufletească,

care se manifestă într-o societate sau într-o bucurie mai mare, după temperament, și îl emoționează întotdeauna sau exterior sau interior și-i dă un simțământ mai potențat de cunoștință de viață. Faptul acesta este singurul, care pledează în favorul obiceiului, care de altfel e o curată nebulie.

Aici însă nici vorbă de așa ceva! Sunt studenți germani, cari aparțin diferitelor societăți studențești și cari sunt prietini între-olaltă, dar trebuie să se bată, fiindcă au fost aleși pentru duel... Nu-i asta curată absurditate?

În realitate ascultă germanii, în cazul acesta ca în multe alte cazuri, legii atavismului și a trecutului, se bat din cauza tradiției, fiindcă a fost idealul brutal al antecesorilor lor războinici. Și în alte dăți aranjază așa numitele »Kneiperelen« (beții), fiindcă înaintașii lor erau atât de învățați cu beția. Mai contribuie la asta și simplitatea înțelesului și circumstanța, că toți abia așteaptă ca să fie considerați de bărbați — pe lângă faptul, că astfel de lupte cauzează spaimă, în urma rănilor produse și a sângelui pierdut, în sufletele femeilor și a fetelor, cari nu gândesc mai adânc, și că »Schnissurile« (tăieturile) lor le dă posibilitatea să ia o înțelegere oarecare și să fie admirați și ridicați în slavă de găscuțiile acestora. Acestea sunt — după părerea mea — cauzele duelurilor.

Îmi amintesc chiar și acum, că voind să evoc, în copilărie, mirarea unei fetițe timide — de șapte anișori, am început să îmi târăsc picioarele prin canal, fiindcă îmi închipuiam, că fetița își va gândi: »Iau te uită, ce îndrăzneală! N'are teamă de nimic omul ăsta!« Și gândul acesta mă um-

O logică mai perversă și mai scrintită nu s'a văzut: pentru că românii pe teritor locuit numai de dânsii se organizează economic, dovedesc dușmănie contra unguirilor?! Conspiră contra patriei?

Dar unde e scris, că românii să fie veșnic robiți băncilor și comercianților străini? Care lege dispune asta și care percept moral?

Mai sunt însă două chestii de discutat.

»Ei bine — scrie mai departe numitul ziar — scrisoarea aceasta ce publicăm este o nouă dovadă, că agitația naționalistă din Ungaria nu poate fi satisfăcută, pentru că ea fiind în afară, să spargă hotarele țării... Sunt superficiale și ușuraticile vorbele celor ce spun că prin oarecare concesii trebuie să ne împăcăm cu naționalitățile!...

Iată ce nu vor cei dela putere.

Unde și-ar căpătuți atunci pe neprecopșiții cari așteaptă lihniți slujbe și teren de exploatare? Prin ce ar mai putea poza șovinismului de mântuitori ai patriei?

Trebuie deci convinsă obștea maghiară că naționalitățile sunt dușmane unguirilor și patriei, că Thoroczkay și Benedek sunt niște ușuratici când vorbesc de pace cu naționalitățile, iar »bărbații nației« sunt Apponyi și Andrássy, cari au arătat în dietă »primejdia« și dacă »nația« îi va sprigini, cu ajutorul lui Dumnezeu (adeză mai mult cu ajutorul procurorilor și jandarmilor) vor apăra țara și neamul!...

Iată de ce »Budapesti Hirlop« decretează:

»De pace cu ei nu poate fi vorba, pentru că asta ar însemna a face târg de nimicire a nației și monarhiei maghiare...

»Suntem în ora douăsprezece, când trebuie să ne concentrăm puterile și când, cu ori ce preț, trebuie să făptuim, pentru că focul se întinde și primejdia crește din ce în ce.

Cu orice preț deci, fie și al celor mai perverse minciuni, trebuie să se creze dușmani! Altfel cum s'ar putea forma — eroi? Cum s'ar mai putea ajunge la — merite și lauri?

plea de bucurie. Unul din camarazii mei de școală, care și mai prost decât mine, alerga cu capul în zid cât putea el mai repede, până ce-l năvăleau lacrimile din ochi și asta numai ca să scoată dela prietina lui de opt ani un țipet de spaimă și ca să i evoce astfel admirația față de el!

Sunt convins, că simțământul acesta, care l'indeamnă pe acești copii de 18, de 20 și 22 de ani la duelurile astea barbare, e identic cu simțământul meu nebun de atunci. El vreau să și dea o înfrățire »cavalerească«, cum o numesc ei. Că am dreptate, o probează și fotografiile din Göttingen, cari accentuează cât de bine tăieturile studenților pe fotografiile când, le rețușează! Iar medicul lor întreabă: »cele cele mai groase posibile, ca să rămână urmele rănilor cât mai bine. Dacă se vor lăpăda deci femeile germane cu toată energia de aceste idei proaste, cari le-au fost infiltrate din partea bărbaților lor și dacă vor protesta împotriva acestor obiceiuri, brutale, atunci duelurile vor avea un sfârșit grabnic.

Un om cum se cade și foarte liniștit, acum, care făcuse parte odinioară dintr'un corp studențesc, mi-a povestit simțământele sale dela duel cu o adevărată plăcere divină:

»Inchipuiește-ți, Domnule! Vezi fu'gerând lovitura în jos, spre tine, și n'al voie să te mișți,

Cât despre atitudinea străinătății, unde zi de zi sporește numărul celor condamnă regimul kossuthist, nici aceasta să nu inducă în eroare pe — patrioți, căci iată ce scrie cel mai bineinformată ziar unguiresc:

»Minciuna mare internațională despre oprimairea naționalităților dela noi, nu e decât tactică, ca nici să nu îndrăsnim a lua măsurile de apărare a intereselor noastre naționale!...

E minciună, prin urmare, că Vaida a fost scos cu puterea din parlament, că însuș dr. Nagy György a strigat ieri că în Duma rusească este mai multă libertate decât în camera ungară... Morții dela Csernova sunt o născocire — panslavă, iar măcelul dela Pánade o înscenare — daco-română... Iar la Seghedin ori altă temniță nu e nici un ziarist naționalist, ci trăim aici ca în sinul lui Avram. Cât despre jandarmerie, ea se poartă admirabil de blând cu naționalitățile și ofițerul Szederkényi n'a scris niciodată că »valahii sunt o hordă sălbatică și nu merită nici o cruce«, ci Björnson face în Europa tapaj, iacă așa, ca să-i treacă vremea!...

Dacă astfel cred imperialiștii maghiari să-și întărească neamul, n'au decât să continue cu propagarea acestor perverse minciuni și aberațiuni ridicole.

Nouă nu ne strică!

Iubileul Majestății Sale. Ziarul »Neue Fr. Presse« pe baza informațiilor luate din cercurile diplomatice scrie, că afară de părechea imperiului germană, la 7 Malu vor veni să salute pe Majestatea Sa și următorii principii ai federației germane: Luitpold, principe de Bavaris, regele Saxoniilor și al Württembergului, arhiducii de Baden și Mecklenburg, principii de Oldenburg, Anhalt și Saxa-Coburg-Gotha. Acești principii vor sosi în Viena la gări diferite și pe drumurile ce vor duce la Hofburg, eventual la Schönbrunn, poliția va forma cordon. Principii federației vor locui parte în Hofburg, parte la Schönbrunn și dacă nu va fi destul loc, atunci li-se va face în alte castele, pentru că nu li-eschis că la acest salut vor lua parte și alți prinți ai federației germane. Împăratul încă în ziua acela va primi pe principii la Schönbrunn și dacă-i va permite să-

nici chiar să scipești din sprinceană. Sângele și curge peste haine și peste ochi, încât nu mai ești în stare să mai vezi ceva! Iar dacă ai tresărit chiar numai cu capul când ai primit lovitura, ești pedepsit cu detragerea capelei, până când a spălat rușinea, un nou duel. Dacă se întâmplă însă că tresari și a doua oară, ești dat afară, căci corpurile studențești nu pot să sufere în mijlocul lor pe un »Kneifer«. (unul care înșală).

Mi-am dat osteneala să i fac explicabilă repulsunea mea:

»S'ar putea găsi un alt mijloc oarecare, ca să se promoveze sângele rece, fiindcă acesta e, nu-vorbă, o proprietate folositoare pentru toți bărbații. Trebuie să și crepi capul, nici una, nici două, și să lași să și scoată trei dinți din gură, ca la studentul, pe care zi l-au arătat mai adineori? Nu există însușiri mult mai folositoare și mai frumoase, cari să se poată da viitorilor judecători și profesori? Dacă ține Germania ca să diriguiească scriștele Europei civilizate, ar face bine să se gândească asupra lucrului acestuia...«

Dar am observat prea bine, că predic la urechea surdului.

nătatea și la Hofburg. Toți arhiducii și arhiducesele vor sosi în Viena, ca să la parte la primirea principilor germani. Cu ocaziunea primirei va vorbi împăratul Wilhelm și va saluta pe jubilanțul domnitor în numele tuturor prinților federației germane. După amiază se va da un prânz de gală în onoarea prinților oaspeți.

Situația din Croația. Baronul Rauch a petrecut zilele trecute în Budapesta. Cu prilejul acesta s'au făcut diferite combinații privitoare la starea de lucruri din Croația. Unele versiuni susțineau că baronul Rauch va demisiona, pentru că este pe cale o înțelegere cu croații. Acum Rauch demisionează această versiune. Spune că veștile despre demisiunea sa sunt tot atât de mult lipsite de o bază reală ca și celea despre vre-o împăcare cu croații. Nu este adevărată, a mai adăugat banul, nici știrea că în luna Malu se va convoca dieta croată. Până ce vor ține împrejurările existente, de o convocare a dietei nu poate fi vorba. În consfăturile sale de ieri cu președintele consiliului de miniștri n'a venit vorba despre împlinirea scaunelor vacante de episcopi.

Demisiunea guvernului din Flume. Se anunță din Fiume, că contele Nakó guvernorul Fiumei își va da încurând demisiunea. Guvernul va numi provizor în locul său pe contele Wickenburg.

Reforma culturală.

Invățământul secundar și superior.

De Alexandru Nicolau, profesor, Caracal (România).

I.

Baza fundamentală a învățământului secundar și superior în țară, a fost legea din 1864. — Atunci s'au așternut primele principii pe cari s'a clădit sistemul acestui grad de învățământ, sistem care a durat intact până la 1898. Legea din această epocă a rupt-o cu trecutul, liceele și gimnaziile noastre au fost prefăcute și transformate din temelie. În loc de 7 clase cum avea până aici, liceul are acum 8, iar la temelia diviziunii superioare a liceului (constând din 2 jumătăți à câte 4 ani fiecare, una inferioară și alta superioară), s'a introdus principiul trifurcației, constând din 3 secțiuni: secțiunea clasică, modernă și reală; repartizate astfel după cantitatea de material și program de studii clasice și științe ce predomină în ele, — precum și după importanța limbilor moderne cărora li-s'a dat o mai mare extenziune. În vechiul liceu, elevul învăța de toate, limba latină dela I clasă, greca dela a III-a, franceza I-a, iar germana dela a V-a până la a VII-a inclusiv, iar studiile literare proprii zise, istorice și științifice, erau astfel combinate, încât școlarul la absolvirea liceului se alegea cu un tet armonic de cunoștințe bine alcătuite și sistematic întoite.

Pe când caracteristica liceului actual este specializarea școlarul dela finele primelor 4 clase, cari se și numesc gimnaziale, cu alte cuvinte în locul principiului culturale integrale, s'a introdus deja după 4 clase medii, principiul îndrumării către diferite aptitudini, căci examenul de maturitate care se dă la finele celei de a VIII-a clasă dă posibilitatea elevilor cari doresc să urmeze cursurile universitare sau de școli speciale, de a se înscrie la anume facultăți sau școli superioare. Cu vechiul baccalaureat te puteai înscrie la orice facultate a universității și puteai urma orice școală de specializare, acum aceasta barieră s'a închis.

Acest sistem de învățământ este prea de timpuriu admis și pus în practică, pentru că să-i putem analiza roadele cu rigoarele cuvenite și precisune. Dacă în detali, cel puțin pentru moment nu putem intra, vom adăoga totuș că a suferit oare modificări, schimbări, rectificări, adăogând într'un timp relativ poate scurt, datorite nu spl-

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás — maeștru de monumente și pietre de similit.

Fabricație proprie din marmoră, granit, seynit, labrador etc., din pietre de mormânt magazin se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21.** Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatok.

Se încăieră...

Coaliția este ca un vas hodorogit: abia se mai ține împreună. De se desface un cerc, s'a isprăvit tot.

Și se vede că sunt unii, căror nu le mai convine să stea împreună. Iată ce scrie adică »Magyarország«:

»A duce deputații independenți pe principiile 67-iste, la sprijinirea unui guvern 67-ist, și a seduce să tradeze pe Kossuth și principiile lui, asta, se înțelege, nu poate să succedă în nici un chip. Balonul d'essay, slobozit ca probă, a rămas deci fără efect. Agentul cu capul sec trimis să lucreze a trebuit să se întoarcă descursat îndărăt, la mandatorii săi«.

»M. Hirlep«, foaia lui Andrássy ia însă la răspundere pe cei dela organul kossuthist, zicând că asta, totuș nu se poate tolera, că este neobișnuit ca niște aliați să se bănuiască în acest chip, ci poștească »Magyarország« și vorbească clar și pe față, spună: cine e agentul care vrea să seducă pe kossuthiștii nevinovați, cine l-a îndințat cu această misiune?

În cercurile politice se așteaptă cu interes — urmarea!

NOTĂRI

ARAD, 10 Aprilie n. 1908.

Rugăm pe toți abonații cari sunt în restanță ori nu și-au reînnoit încă abonamentul pe quartalul Aprilie—Iulie, să binevolască a plăti cât mai curând ceea ce datorează pentru primirea ziarului nostru.

— Redacțional. Cu ziua de azi dl Ioan N. Iova încetează de a face parte din redacția noastră, iar răspunderea pentru ziar o ia asupra și provisor dl Sever Bocu.

— Felicitarea dlui Coriolan Brediceanu. Cei din Drapelul: Locuitorii din comuna nemțescă Németság au felicitat zilele trecute prin o dăduroasă adresă, pe deputatul național Coriolan Brediceanu, din prilejul interpelării ce a adresat ministrului de interne în chestia limbii protocolare a comunelor germane din părțile Timișorului.

— În amintirea lui Ciprian Porumbescu. La 6 Iunie se împlinește un sfert de veac dela moartea celui mai celebru compozitor român Ciprian Porumbescu. Două orașe românești, unde se iubește cântarea și muzica românească, Sibiuul și Lugojul și-au adus aminte de acest prilej, pentru a putea aduce la data aceasta prinos de recunoștință marelui nostru maestru Porumbescu. În Sibiu, Reuniunea română de cântări va aranja un festival, cu care ocazie dl profesor de muzică Timotei Popovici va rosti o conferință despre regretatul compozitor. În Lugoj, se va oficia un parastas, iar după parastas se va ține un matineu în pavilionul hotelului Concordia. Reuniunea de cântări a votat apoi suma de 100 cor. pentru monumentul marelui compozitor ce se va ridica în Stupca (Bucovina) și a hotărât deodată să se adreseze tuturor Reuniunilor surori din Bănat ca să terbeze și ele aceasta dată memorabilă,

Înregistrând cu bucurie aceste vești ne întrebăm totuși, este Ciprian Porumbescu numai al Sibiuului și al Bănatului? Românii din celelalte părți, nu cred că au o datorie de împlinit față de amintirea nemuritorului Porumbescu? Ce fac celelalte centre româ-

nești? Și întâiu de toate Aradul, în care necesitățile culturale n'au fost în stare să creeze măcar o Reuniune de cântări iar despre activitatea Asociațiunii aradane nu se aude decât din Paști în Crăciun? S'auzim!

— Deputat sinodal în cercul Zgribestilor (dieceza Caransebeșului) devenit vacant prin moartea lui Dr. Pompeiu Marcu, a fost ales dl Dr. Dimitrie Florescu, primnotar orășenesc în Lugoj.

— Moartea fostului comandant de corp din Budapesta. Fostul comandant de corp din Budapesta generalul Rudolf Lobkowitz a murit ieri în Viena, în vârstă de 68 ani.

Generalul s'a bucurat de o deosebită favoare a Majestății Sale, un motiv pentru care n'a prea fost simpatizat de neamul lui Bánffy, cel dinastic și loial.

— Demonstrație contra dlui C. Burdia. În noaptea de Luni spre Marți — scrie »Drapelul« — făptuitorii necunoscuți au spart ferestrele dela locuința dlui Burdia. Acasă era numai doamna. S'au găsit dimineața în camerele cu ferestrele sparte, petri mai mari decât pumnul. S'a pornit cercetare.

Se duc în America. În presa maghiară e jale mare: acum, cu ocazia recrutărilor, s'a constatat în comitatul Somogy, de unde se recrutau cei mai viteji husari, că dela asentare au lipsit o mulțime de unguri. Ministerul a însărcinat pe vicșpanul Kacs-kovics Lajos să facă anchetă. S'a aflat că vitejii descendenți ai lui Árpád sunt duși în — America.

— Biserică românească din Ardeal vândută. Sub acest titlu zărele ungurești aduc următoarea știre: Ionel Brătianu, ministru de Interne al României, care a călătorit anul trecut prin Ardeal, a trecut și prin comuna Albac din comitatul Turda-Arieș, unde din însărcinarea guvernului român a cumpărat biserica românească de acolo în preț de 600 coroane. Într'adevăr biserica era un loc de pelerinaj pentru românii din Ardeal și-i vestită prin aceea, că în această biserică a cetil Avram Iancu în uniformă de general austriac proclamația împăratului. Biserica a fost deja transportată la gara din Turda, de unde însă numai unele părți au putut fi expediate, deoarece nu erau destule vagoane. Biserica va fi dusă în România și acolo se va reclădi din nou.

Un alt ziar spune că cazul a fost adus la cunoștința ministrului de Interne Andrássy care n'a hotărât încă în chestie.

Nu cumva va hotări să declare războiu României?

— O mică statistică. Ieri s'a isprăvit obstrucția din cameră și s'a votat botnița pe seama deputaților naționaliști. Un ziar unguresc face din acest prilej o mică statistică. Discuția revizuirii regulamentului s'a început în 21 Februarie și a ținut până în 9 Aprilie 1908. Proiectul s'a discutat la 36 de ședințe s'au rostit 109 discursuri. Pentru au vorbit 10 deputați, contra 96. Dintre discursurile rostite contra 52 au fost ale deputaților maghiari, 42 ale deputaților naționaliști, iar două ale croaților. În ședința de ieri deputații au terminat și desbaterea pe articole și astfel azi va începe vacanța de sărbători.

— Carnegie în lupta contra tuberculozei. Din Berlin se telegrafiază, că Andrei Carnegie, cunoscutul milionar american în scopuri de binefacere, a înștiințat oficial pe ministrul de culte al Prusiei, că va contribui cu jumătate milion de mărci, la fundațiunea Koch, institutul care luptă contra tuberculozei.

— Învățător harnic. Ni se scrie: La 25 Martie v. Dl învățător Ioan Iancu din Almaș a ținut la orele d. a. o instructivă prelegere poporului despre alcoolism. La aceia prelegere a luat parte mulțime de popor, cu care ocaziune sa arătat mică sala de învățământ neîncăpând poporului, ci a stat și afară în coridor și a ascultat cu mare plăcere prelegerea până în fine. Po-

porul și-a exprimat mulțămirea sa domnului prelegător.

— Nenorocire într'un teatru. În teatrul Empire, care se află într'o parte externă a orașului Londra, a căzut o femeie din lojă și s'a rănit greu. Publicul a fost cuprins de o panică mare și a început să fugă afară. Nefericita femeie a fost transportată la spital, în stare disperată. Alte două dame pe capul cărora a căzut, de asemenea au ramas rănite.

— Cum ar dori Tolstoi să fie serbătorit. La 7 Februarie, în Charcow, a fost condamnat la șase luni închisoare un anume Bodianski pentru faptul de a fi răspândit cărțile lui Tolstoi. Fiul lui A. M. Bodianski l-a scris autorului Anei Carenine în o scrisoare, care-i spune: cel mai bun mijloc de a se serba munca dumitale ar fi să te închidă pe dta însuși. La aceasta Tolstoi a răspuns prin următoarea scrisoare.

»Dragă Alexandre Mihailovici! Am cetit scrisoarea d-tale, în care exprimi așa de frumos și așa de unic felul cel mai bun de a se serbători jubileul meu condamându-mă și pe mine pentru operele pe care le-am scris, pentru a căror răspândire ai fost d-ta și alții arestați în atâtea rânduri.

Într'adevăr nimic nu mi-ar fi dat atâtea mulțămire și bucurie, cât mi-ar fi pricinuit arestarea mea, aruncarea mea într'o închisoare murdară, rece și pustie. D-ta ai exprimat ceea ce eu am dorit de atâtea ori. În ultimul timp m'am simțit așa de bine, așa de fericit, încât mă întrebam, deseori, ca așa putea să mai doresc? Și nu puteam găsi nimic. Acum nu mă pot reține să nu mă gândesc și să nu doresc aceea ce d-ta propui nu ca o glumă dar foarte serios: condamnarea mea. În chipul acesta aș putea să împac pe toți acei, pe cari cărțile mele și răspândirea lor îi revoltă și-i supără, iar pe de altă parte mi-ar da ocazie înainte de a muri să am cea mai mare bucurie și mulțumire să scap de jubileul care mi se pre-gătește.

»Iți strâng mâna prietenește. Leon Tolstoi.

— Câți sunt fără de lucru în New-York. Nici mai mult nici mai puțin de 500.000 dintre cari două sute de mii membrii în diferite uniuni de muncitori. Iar dacă să iau în considerare și acela, cari lucră numai 2—3 zile pe săptămână, atunci numărul se urcă la cifra de 700 de mii.

— Familia Duse. Copilăria Eleonorei Duse, s'a scurs în mizerie: Acel ce cunosc trecutul ei, zic că a fost o copilă, »numai oase și piele« și de oarece era și sărăcăcios îmbrăcată, făcea o impresie detestabilă.

La 14 ani și-a pierdut mama și deoarece tatăl ei era un mic actor, Eleonora îl întovărășea pretutindeni ca un copil de țigani. Insuși Duse, tatăl, făcea parte dintr'o familie de artiști — filigis del' arte, cum zic italienii. Chiar și bunicul ei, Luigi Duse, un flu al orașelului de pescari, Chloggia, a stăpânit pe scenă cu multă măiestrie dialectul lui Goidini. Cu admiratorii săi, Luigi Duse sta pe un picior de prietenie atât de originală, încât între acte, venea deghizat în public și-și ataca amicii cu împrumuturi de bani. Și frațele lui Luigi, anume Federico, era actor, Luigi Duse, a pus bazele unui adevărat stat major de actori prin căsnicia sa. Unul din cei patru fi ai săi, Alexandru a fost tatăl celebrității de azi: Eleonora Duse. Alexandru n'a dus-o atât de departe în artă ca tatăl său Luigi.

Eleonora a apărut fânără de tot pe scândurile teatrului. Tatăl ei, împreună cu restul rudelor, a creat în Orașelul Chloggia un fel de teatru al familiei Duse, în care Eleonora a apărut pentru prima oară la etatea de 4 ani.

La vârsta de 14 ani, Eleonora s'a distins prin modul ei inteligent de a recita: plăcu mult deși avea expresia unei adormite și plictisite de viață.

»Ochiul ei, zice biograful Rosi, era deseori pierdut la depărtare, și se părea că sufletul ei rătăcește în zări necunoscute«.

În prima epocă a dezvoltării ei dramatice, a fost temperamentul convulsiv al Eleonorei cu care a captivat pe toți. Ochiul ei aveau o privire de groază; obrații îi se colorau roșii și deveneau iarăși palizi cu o repeziune uimitoare. O tremurătură îi agita nările și buzele, și fiecare fibră a figurei era în mișcare. Și la acest cap expresiv, se întovărășea și mișcarea agitată a

brațelor, a mânelor, a degetelor și a sinului. Ni-meni nu putea să redea cu atâta măiestrie tempera-mentul unei hîstorie.

S'a reproșat de multe ori artiștii că ea redă mai bine: mânia disprețului, ura, gelozia, moartea — decât accentele delicate și resemnate necesare pentru convingere, sinceritate și durere.

Gama întregă a suferințelor omenești nu erau pe atunci îndestul de bine cunoscute artiștilor.

Cum le stăpânește, Eleona Duse astăzi, o cunos-tosc toți acel ce o admiră.

— Un nou dar al miliardarului Carne-gle. Din New-York se anunță, că miliardarul Carnegie a donat 25 milioane de franci pentru fondul de pensii al profesorilor de aci. Până acuma Carnegie a donat 750 de milioane pen-tru scopuri culturale în New York.

— Fața fragedă și mâna albă este de cea mai mare importanță pentru frumusețea femeilor. Astăzi fiecare damă folosește numai cremă Marta și săpun Marta, fiindcă nu-mai aceste s'au adeverit ca adevărat bune în contra pi-struilor, petelor de ficat, coșuri, miteseri, roșeața mânilor. Dă feții și mânilor frăgezime și culoare albă ca zăpada prețului unui borcan cremă Marta costă 1 cor. o bucată să-pun 70 fil. Se poate comanda la singurul preparator: Tó-nay Imre și W a c h s m a n n Jenő, droguerie și parfume-rie în Szabadka.

Ultima ședință.

— Ședința dela 10 Aprilie a Dietei. —

— Prin telefon. —

Prezidează Návay. Ședința se deschide la orele 12.

Primministrul dă secretarului Hammers-berg spre citire decretul de închidere a se-siunei și convocarea în nouă sesiune a dietei pe ziua de 29 Aprilie, a cărei ordine de zi se stabilește dupăcum urmează: ce-tirea din nou a rescriptului regal și alege-rea biurolui.

Ultime informațiuni.

— Prin telefon. —

Aerenthal. *Budapesta*, 10 Aprilie. Pe astă seară este așteptat aici ministrul de externe comun. Intreaga presă din capitală atribue o mare însemnătate politică venirii aici a baronului Aerenthal. Venirea aceasta se pune adică în legătură cu afacerile mili-tare. Ministrul comun de externe și cel de războiu s'au îndatorat față de delegația austriacă să vină în Maiu cu proiectul măririi soldei ofițerilor. Kossuthiștii nu se invoiesc însă la asta. E vorba ca acum să se facă înțelegere între cele două delega-țiuni.

Înămolirea unui vapor. *Berlin*, 10 Aprilie. Marele vapor Hohenzollern al Lloy-dului german de Nord s'a înămolit lângă insula Sardinia.

O noapte teribilă a Lisabonei. *Lisabona*, 10 Aprilie. Marți noaptea locuitorii din suburbii crezând că va fi o răscoală, au venit în centrul orașului și acolo au început să spargă și să jăfuiască.

Ei au dat signalul prin șuierături puter-nice, ca să atace prăvăliile cu obiecte și juvaere scumpe. Miliția a ocupat străzile, unde erau prăvăliile cele mai bogate în obiecte scumpe și prinzând pe hoții cari erau înarmați cu revolvere, i-a dus la tem-niță. Turburările au ținut până dimineața la 4 ore. Toate temnițele sunt pline de

hoți. Partidul republican pretinde cercetări severe și susține că mahalagiilor guvernul le a dat mână liberă, cu scopul ca să com-promită partidul republican.

Mai mulți conducători ai partidului repu-blican au anunțat în numele direcțiunii par-tidului, că partidul stă departe de întâmplă-riile recente și că turburările le au pus la cale agitatorii reacționari. Membrii parti-dului protestează încontra bănuirii aderen-ților lui Franco, că republicanii ar fi căutat ca să conturbe ordinea publică.

Economie.

A dunarea generală a institutului de credit și economii »Chiorana«.

Șomcuta-mare, 7 Aprilie.

Fostul district al Chiorului totdeauna a avut un rol însemnat în viața neamului nostru romănesc. Este de obște cunoscut și cu date istorice dovedit că în timpurile trecute, înainte de anul 1848 când numai pușini dintre români cel de viață nobilă (nemeșii) puteau să ocupe funcțiuni publice în patria noastră, nobilul »Distric. cetățel de peatră« a dat din sinul său neamului romănesc oameni mari pe toate terenele vieții publice. Din acest district și au tras originea mitropolitul Vancea, mitropolitul Șuiuf, Bran de Leményi, epis-copii Ioan Bob și Mihail Pavel, Sigismund Pop de Șomcuta-mare cel dintâiu căpitan suprem rom-mân al Chiorului în anul 1861 și mulți alți băr-bați vrednici ai națiunii noastre române. Chiar primul nostru ziarist George Barițiu cu ocaziu-nea participării la adunarea gen. a »Astrei« ținută în Șomcuta mare ls anul 1869 în prezența publi-cului ales și spre fala noastră a recunoscut și mărturisit că familia dănsului își trage obârșia din nobilul district al Chiorului, ce-ace a spus-o cu oareșcare mândrie.

Urmând eră constituțională, românii chioreni au început a se mișcă mai liber, făcându-și ilu-ziuni că din fosta capitală a Chiorului, adică din Șomcuta-mare să facă un focular pentru răspân-direa culturii românești, punând baza unei fun-dățiuni din care să se înființeze și susțină un gimnaziu românesc și o școală superioară pentru creșterea fetițelor. Ce idealuri sublime! Ce scop sfânt!

Chiorul, un ținut de peste 50 comune, din cari două sunt cu locuitorii unguri și două cu români unguri, iar celelalte toate curat românești, — eră cu dreptul să și aibă acele institute cul-turale românești.

Însă prin nimicirea autonomiei și desființarea fostului district al cetățel de peatră, speranțele mult promițătoare ale românilor chioreni încă sau prefăcut în nimica și așa treptat și pe încetul a început a-ne cutropi învaziunea străinilor, cari au acăpărat toate industriile, comerului și întreprin-derile rentabile; ba au fondat și două institute de bani, una evreo-maghiară, cealaltă curat evrească ca astfel în toată privința să domnească peste locuitorii băștinași ai acestui district.

Românii bine simțitori și devotați ai neamului nostru, văzând că pe terenul economic încă suntem amenințați de străini, câțiva frunțași mai de inimă în frunte cu dl Nicolau Nilvan și-au pus puterile laolaltă și au înființat acum 7 ani insti-tutul de credit și economii sub numele »Chio-rana« fiind ajutați în această întreprindere de mulți români însufiețiți din alte ținuturi, dintre cari amintesc pe domnii George Pop de Bă-sești venerabilul președinte al partidului național; Partenie Cosma dir. Albinet; Andrei Cosma dir. Silvaniei ș. a.

Institutul »Chiorana« în zilele trecute și-a ți-nut adunarea generală aici în Șomcuta-mare, sub prezidiul neobositului și ilustrului nostru bărbat dl George Pop de Băsești.

În această adunare generaă s'a cetit bilanțul încheiat cu finea anului 1907 cu un profit curat de 20.492 cor. 78 fil., care s'a împărțit în modul următor:

a) Acțiunilor s'a dat de fiecare acție cor. 7.
b) Pentru fondul de rezervă 9210 cor.
c) Fondului de penziuni 2774.63 cor. al func-ționarilor.
d) Fondului de binefaceri și cultural 1508.15 coroane.

Constătându-se frumosul progres ce l-a făcut acest institut în scurt timp de 7 ani sub înțe-leapă conducere de până acum a dir. exec. dl Nicolau Nilvan și a celorlalți membri ai direcți-unei și funcționarii institutului, s'a decs, ca ridi-carea capitalului social dela 100.000 cor. la 200.000. hotărâta încă în anul trecut a fost amănată la executare din cauza crizei de bani care a grasit în general, — acum să se efectuiască.

Ca acționar al acestui institut, cu inima plină de bucurie am aflat cu cale a informa On. publică despre demersul afacerilor »Chioranei« care nu face a spera mult dela dânsa.

Moșul acționar.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budapesta, 10 Aprilie 1908

INCHERAREA DE BĂNĂRI

Orta pe Apr. 1908 (100 kg.)	22 54 — 22 56
Secară pe Apr.	19 56 — 19 60
Ovăz pe Apr.	14 30 — 14 32
Cămin pe Mai 1908	12 76 — 12 78

INCHERAREA DE CEREȘI

Orta pe Apr.	22 40 — 22 42
Secară pe Apr.	19 50 — 19 52
Ovăz pe Apr.	14 30 — 14 32
Cămin pe Mai 1908	12 68 — 12 70

Prețul cereșelor după 100 kg. a toată următoarea

Orta

de Tisa — — — —	21 K. 50 — 23 K. 20
Din comitatul Albei — — —	21 > 80 — 22 > 70
De Pesta — — — — —	21 > 20 — 22 > 80
Bănățenesc — — — — —	21 > 30 — 22 > 50
De Bacica — — — — —	21 > 40 — 22 > 65
Săcară — — — — —	20 > 05 — 20 > 15
Orzul de nutreț, calitatea I.	13 > 30 — 13 > 50
» de calitatea II — — — —	12 > 90 — 13 > 20
Ovăz — — — — —	15 > 40 — 15 > 60
» — — — — —	14 > 70 — 14 > 90
Cămin vechiu — — — — —	— > — — — > —
» nou — — — — —	12 > 85 — 12 > 95

Gasă de închiriat.

În frunța comună Șistaroveț sub nrul 12 se află la locul cel mai potrivit o casă foarte ac-modată pentru prăvălie și cărciumă — de închiri-Comuna e curat românească cu preste 300 nu-mere de case și centru a mai multor comu-ni cari gravitează spre ea.

În întreaga comună de prezent e numai o sin-gură prăvălie și cărciumă.

Tot acolo se află de vânzare fân, calitate bună proprietatea subscrisului.

Doritorii de a închiria să se adreseze dlui *Ilan Barzu* inv. proprietarul casei — în Gurava u. p. Acsucza (Arad-m.)

Posta Administrației.

C. Ghilezan. Am primit 6 cor. ca abonament pe I Quart. 1908.

Redactor responsabil provizor Sever Bocu.
Editor proprietar George Nichin.

FRANZ JOSEF
APA PURGATIVA CEA MAI BUNA DIN
APELE PURGATIVE

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați cetit aceste anunțuri.

Prăvălie de export „Mercur“

Cea mai bună și mai tare coasă din lume e totuși celebra

Coasa „TRANSVAL“

și numai aceea e veritabilă pe care e marca celor trei conducători ai Burilor.

Să nu negligeze nimeni dar să o comande această coasă dela singurul neguțator

Grauer Mihály

Mercur Kivitelű Áruház — Kőbánya
Óhegy utca 9 sz.

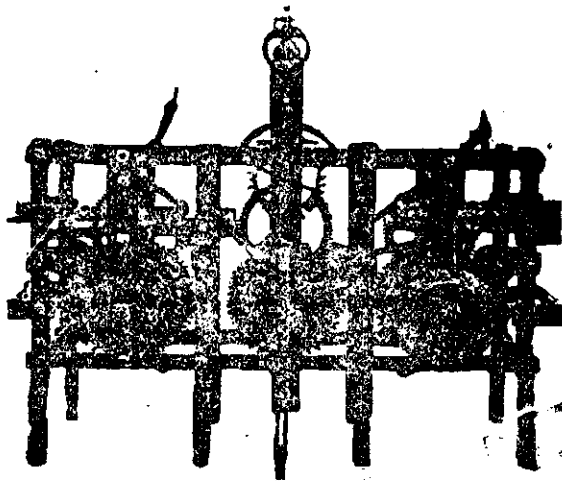
Prețurile acestor coase celebre sunt:

- De 8 pumni . . . 1 fl. 15 cr.
- De 8 1/2 „ . . . 1 „ 40 „
- De 11 „ . . . 1 „ 60 „
- De 12 „ . . . 1 „ 80 „

După fiecare 10 bucăți se dă una rabat la 20, de bucăți 2 coase gratuit și două tablouri frumoase de război, deja la 5 bucăți plătesc eu porto.

MEZEY DEZSŐ, ciasornicar de turnuri.

ORADEA-MARE, str. Szent János nr. 320

Am onoare a atrage atențiunea on. public asupra atelierului meu de ciasornice de turnuri unde se fabrică ciasornice excelente al căror mecanism a fost prezentat la mai multe expoziții, cu roatele principale făcute din metal roșu, cu fuse separate mobile, cari înlesnesc tragerea ciasornicului și sârma care ține greutățile e din fier și provăzută cu suluri de fier și cu șuruburi cari regulează pendula. Mă angajez a aranja ciasornice de turnuri, pe lângă garanție și responsabilitate, despre mergerea exactă a ciasornicelor garantoz.

Economisește multă
oboseală, timp și lemne

fiecare menajeră care spală rufele cu

pravul de săpun
pentru spălat

arătat de mine, și rufele se fac curate și albe ca zăpada. La fiecare pachet e adăugat și un prospect.

Prețul unui pachet 24 fileri și 12 fileri.

Se găsește la

Stefan Knezevits, Temesvár

Fabrik, Hauptgasse 25, „Zur Salzmühle.“

Înștiințez pe on. public că mi-am mutat măcelăria pe Szabadság-tér în edificiul teatrului vechiu unde, vind carne proaspătă de porc cu 68 cr. Untură curată cu 68 cr., slămina, cu 68 cr., șunca afumată cu 90 cr. înainte 80 cr. cotele 90, coaste 72, picioarele cu 60, mațele cu cele mai favorabile prețuri de zi. Mațe și săpun de uscat de casă, varză acra, napi crastaveți și pipărci se pot căpăta în măcelăria lui **Garay Károly**, în Arad pe Szabadságtér.

Mașini de cusut, biciclete, motoare, mașini de scris, mașini agricole și gramofone, la

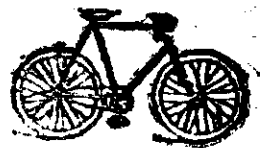
FALK IMRE

se pot procura cu plătire în rate

Mare atelier mechanic de reparaturi.

Montare de sonerii electrice și reparare. Atelier de reparat mașini de scris și decusut, biciclete și motoară. Cu stimă: **Andre Falk, Kolozsvár, Széchenyi-tér nr. 39. și'n str. Deák Ferencz nr. 30.**

Prețuri moderate!

HOTELUL CEL MAI SPLENDID ARANJAT, RESTAURANT ȘI CAFENEA. — În central orașului.

Központi Szálloda — Hotel Central

Telefon 391. ARAD Telefon 391.

LOCUL DE STAT A TRANVAIULUI.

Iluminare electrică, telefon, băi, cafenea, grădină, mâncări franceze și ungurești.

Comande pentru prânzuri sau cercuri familiare, sau pentru nunți se fac în modul cel mai prompt; afară de aceia saleturi acomodate pentru diferite societăți sunt la dispoziție în toată vremea.

SALA DE BAL.

Cele mai escelente vinuri de podgorie, Rajna și Bordeaux. — Tot felul de sampanie din țară și străinătate.

Sprrijinul on. public îl cere cu toată stima

Rónai János, hotelier.

Serviciu escelent!

Bănci de școală

de diferite sisteme, mai ales se recomandă cele solide și ieftine, bănci de școală cu două locuri de șezut

Patent Pfarer I. Konnerth acestea au un pult tare, distanță minimală, călmar de cerneală portativ, și un sistem simplu de întors banca, prin ce e ușor de a se curăți școala și se pot comanda în șapte mărimi. Modele se trimite la dorință. Bănci de probă sunt în atelierul de măsur al lui

Nagyszeben, Elisabethgasse 53. **Wilhelm Connerth.**

Gergely István,

măsar de edificiu și mobile de artă.

Fabrică cu desene patentate.

Kolozsvár, str. Monostor nr 72

Se recomandă publicului din loc și provincie: primește montarea edificilor a odăilor și bucătăriilor, precum și casele, biurouri, și prăvălii mai departe lucrează portale după desenul dat sau după desenul propriu dela cele mai simple până la cele mai complicate cu preț favorabil și executate cu punctualitate.

Lucrul bun și frumos nu e scump.

Masă de desen patentată atât pentru școli cât și pentru scopuri particulare, potrivit pentru orice formațiune corporală. — Primesc aranjarea bisericilor, a școalelor și a locuințelor, a cafenelelor biurourilor etc. după modele date sau după desene proprii dela cea mai simplă executare până la cea mai complicată.

Pompe de fântâni artezice și artificiale

cu presiune înaltă și mică, cu toate sistemele.

Aranjarea de părți constituante de pompe, motoare de înblătit, de mori și agricole. Repararea basinelor de apă și a pompelor.

Jeszenovits Miklós

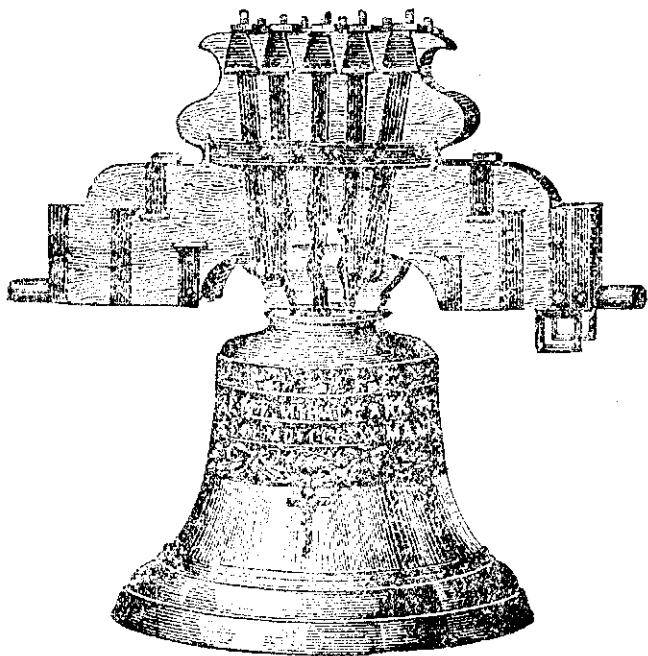
atelierul de pompe și mașini de fabrici, turnătorie.

Szabadka, régi Szénatéren.

Servim cu plăcere planuri și tabloul cheltuelilor.

MICHAIL MANCHEN

vărsătoriu de campane (clopote)
de construcția cea mai nouă cu sul sucitor
în Sighișoara (Schässburg-Segesvár)
:: PIATA DE SUS NR. 168. ::

Firma aceasta există de la anul 1822 și să bueră de un renume bun; să recomandă deci tuturor comunelor bisericăști pentru

a lifiera și repara clopote

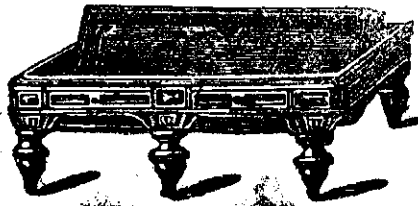
de toată mărimea cu coroane de stejar ori fer legat; face și scaune de clopote din fer bătut pentru unul sau mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele să efectueze și în depărtare. Clopote mai mici sunt totdeauna gata. — — — Solvirea prețului să primește și în rate.

Joan P. Popidan,

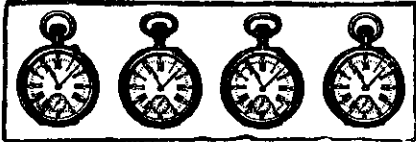
măsar de edificii, mobile și billiarde în Sibiu.

Se recomandă în atențiunea onor. public din loc și din provincie. Face tot felul de edificii și mobile de școlă, prăvăli și biurouri, montează cafenele și restaurante.

Mai ales atrag atenția on. proprietari de cafenele și restaurante asupra atelierului meu de biliarde, unde le săvârșesc pe lângă prețurile cele mai moderate și garanție.

Unde să cumpere
omul cele mai
bune, mai ieftine
și mai fine

oroloașe, țvikeri, ochelari, lanțuri de oroloage din aur, argint și nichel pentru strapate.

Atelier mare de reparat ciasornice în mod favorabil și punctual, lucrările trimise din provincie se săvârșesc punctual și repede.

Francisc Rill
SIBIU, str. Cisanădiei Nr. 16.

Grósz Nagy Ferencz,

farmacia DEBRECZEN, Șas-u. 8. farmacia „Arany egyszaru”
cist. :: Recomandă medicamente speciale preparate.

Numai există reumă!

Cine vooește să scape de orice soi de reumă și de tot felul de dureri externe să cumpere o sticlă mare din renumitul **Balzam Regesc** (Király Balzsam) al cărui efect vindecător recunoscut de medici. 1 sticlă mare 2.65 cor. cu îndrumare. 3 sticle mari 6.65 cor. cu îndrumare, porto franco cu rambursă. Patentat, în nenumărate spitale de frunte se aplică ca cel mai eficace medicament. Numai există reumă!

MUSTAȚA E FRUMOASĂ dacă întrebuințezi POMADA HAJDUSAG

cea mai bună pentru creșterea și potrivirea mustețelor, pregătită din materie neunsuroasă. Efectul se vede foarte iute și cu siguranță. Scutit prin lege. Un borcan 50 fil. Prin poștă se trimite numai 3 borcane cu 2.15 Cor. Cu rambursă gratuit.

MEDICAMENT
PENTRU VOPSIREA PARULUI
în culori blond, brunet sau negru. Efect la moment. O singură vopsire e de ajuns, ca părul sau mustața o lună să aibă culoarea ce o dorește. Nu înăsprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori și ce culoare 4 cor.

Materia de zidit al veacului al XX-lea.

Nisipul de ciment, pietrii de ciment, fărmături de țigle de ciment, ciripă, piatră, nisip și pietruțițe

zac ca un capital mort

în multe părți, deși cu ajutorul unor mașini simple se pot transformă în

BANI GATA!

Cereți gratis și franco un prospect și modeluri, țigle, baloturi și ciripă de casă și se trimite franco 20 de kilograme din materia crudă (nisip sau pietricele) pentru fabricare de probă, fără spese.

Cheltuiala la 1000 buc. cărămizi este	20 cor.
„ „ 1000 „ ciripe preg. „	42 „
„ „ un balot de cărămizi „	17 „

Se caută re-
prezentant. **Büschitz Mór, Komárom.**
Strube Henrik, Weida.
Primul reprezentant al fabricii.